

Nr 170.

Av herr **Tamm m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om skyldighet att avverka ved till avsalu, m. m.*

Jämlikt 1 § i Kungl. Maj:ts förslag till lag om skyldighet för ägare av viss skogsmark m. fl. att avverka ved till avsalu (proposition nr 171) skall det åligga ägare av skogsmark, som enligt lag står under skogsvårdsstyrelses uppsikt, eller, där avverkningsrätten å sådan mark tillkommer annan än ägaren, den, som innehar avverkningsrätten, att å skogsmarken avverka ved för avsalu enligt föreskrifter, som meddelats på sätt i 2 § angives. Av det sålunda föreslagna stadgandet framgår, att lagens tillämpningsområde i så måtto begränsats, att härifrån undantagits icke blott statens egna skogar utan även vissa rätt betydande grupper av andra allmänna skogar, såsom exempelvis de ecklesiastika skogarna samt vissa under domänstyrelsens kontroll (men ej förvaltning) stående skogar av allmän natur. Beträffande dessa från lagens bestämmelser undantagna skogar uttalar departementschefen att det lärer böra ankomma på respektive myndigheter att själva besluta om avverkningsarna och dessas fördelning mellan de olika allmänna skogarna. Tvångsutsyning borde icke ifrågakomma beträffande dessa skogar, då man kunde förvänta att avverkningsändock komme till stånd i avsedd omfattning.

Ur principiell synpunkt kunde måhända icke någon mera befogad erinran uppställas mot en kategoriklyvning i förevarande fall, därest skiljelinjen lagts mellan å ena sidan allmänna och å andra sidan enskilda skogar. Såsom förhållandena emellertid numera, sedan vissa allmänningar inrangerats under skogsvårdsstyrelsernas uppsikt, i verkligheten gestalta sig, innebär lagförslaget i stället en uppdelning av de allmänna skogarna med uppsiktsmyndigheten som delningsgrund. Om lagförslaget sålunda redan ur teoretisk-principiell synpunkt icke kan i denna del anses invändningsfritt, synas framförallt praktiska hänsyn tala för att den planerade avverkningskyldigheten kommer att omfatta även nu ej berörda grupper av allmänna skogar med undantag av statens egna. Syftet med det föreslagna tvånget, nämligen att i tid kunna framskaffa ett tillräckligt stort beredskapslager, torde icke, enligt vår mening, kunna anses på ett tillfredsställande sätt löst med mindre vednämnden respektive vedkontoren äga, utan tidsutdräkt, vid behov ingripa reglerande på alla de håll, där detta till följd av tidsläget visar sig nödvändigt. Någon möjlighet exempelvis för domänstyrelsen beträffande skogar under dess kontroll eller för stiftsnämnderna i fråga om de ecklesiastika löneboställena att framtinga åtgärder utöver vad ett iakttagande av gällande hushållningsplaner innebär, torde nämligen icke kunna ifrågakomma. Även om vi, i likhet med departementschefen, anse oss från de många myndigheter och styrelser, som hand-

hava de allmänna skogar, varom nu är fråga, i regel kunna förvänta ett lojalt uppträdande, synes det oss således likväl ur praktiska synpunkter och för enhetlighets vinnande riktigast och lämpligast att lagens giltighetsområde utsträcker på sätt här ovan förordats.

Utöver den ändring i den föreslagna lagen, varom vi här hemställt, tillåta vi oss att i detta sammanhang framhålla vissa synpunkter och önskemål, vilkas iakttagande under lagens praktiska tillämpning, så vitt vi kunna förstå, är av största vikt, därest ett fullgott resultat skall kunna ernås.

Ett tvångsförfarande av den art, som i lagförslagets 3 § föreslås, är givetvis av djupt ingripande betydelse och bör icke, såsom även departementschefen framhåller, tillgripas i annat fall eller i vidare mån än som kan visa sig oundgängligen erforderligt. Det ligger under sådana förhållanden stor vikt uppå att en skogsägare, som lojalt söker uppfylla sina skyldigheter men som, genom brist på arbetskraft, icke mäktat åstadkomma föreskriven avverkningskvantitet, icke genom myndigheternas åtgöranden i onödan åsamkas en ekonomisk förlust. Vi bortse därvid ingalunda från svårigheterna att i de enskilda fallen bedöma, om verkliga skäl till underlåtenheten föreligga eller ej, men tro oss, med instämmande i vad domänstyrelsen och industrikommissionen i denna del anfört, kunna utgå från att frågan kan på ett tillfredsställande sätt lösas, därest vederbörande myndighet *i direktiven åläggas att, innan ytterligare åtgärder tillgripas, ställa erforderlig arbetskraft till förfogande.*

Genom riksdagens antagande av den nu föreslagna lagen torde så pass kraftiga medel ställas till Kungl. Maj:ts förfogande, att problemets ena sida, anskaffningsfrågan, möjligen synes kunna lösas på ett med hänsyn till den sena tidpunkten någorlunda tillfredsställande sätt. Det förefaller oss emellertid nödvändigt att i detta sammanhang även en annan sida av saken något beröres, nämligen bränslebehovet under olika förhållanden och dess lokalisering, eller med andra ord en försörjningsplan. Enligt vad vi erfarit har vednämnden vid upprepade tillfällen sökt få fram en dylik plan utan att, såvitt känt är, hittills ha lyckats. Det synes oss emellertid alldeles uppenbart att man utan en sådan plan måste famla mer eller mindre i blindo. Därest icke behoven, graderade efter deras mer eller mindre livsviktiga natur, äro kända, saknas ju det reella underlaget för en vederhäftig anskaffningspolitik. Som ett nödvändigt komplement till en försörjningsplan ingår även en så vitt möjligt fullständig kännedom om tillgängliga förråd. Hittills införskaffade uppgifter på detta område ha exempelvis uteslutit s. k. husbehovsvirke. Ehuru vi icke underskatta svårigheterna härvidlag att erhålla riktiga och fullständiga svar, synes det oss likväl av största vikt, att en inventering i en eller annan form göres. Säkerligen ligga bland annat icke obetydliga vedkvantiteter under beteckningen husbehovsved upplagrade såsom reserv på ställen, där i vanliga fall kol eller koks är det bränsle, som användes. I förenklande syfte kunde möjligen en viss minimikvantitet per hushåll undantagas från uppgiftsskyldighet.

Slutligen vilja vi understryka att samtliga problem som sammanhånga med

vår bränsle- och kraftförsörjning — inklusive kol och olja — stå i sådant inbördes sammanhang, att deras effektiva samordnande — inom industrikommissionens ram — bör vara en angelägenhet av största vikt.

Under hänvisning till det ovan anförda hemställa vi,

att 1 § i den föreslagna lagen får följande ändrade lydelse:

Det åligger ägare av skogsmark, som enligt lag eller Kungl. Maj:ts förordnande står under domänstyrelsens, stiftsnämnds eller skogsvårdsstyrelsens uppsikt eller kontroll, eller — — —
angives.

att vad vi i övrigt anført måtte vid propositionens behandling beaktas.

Stockholm den 30 mars 1940.

Gustaf Tamm.

Carl Sundberg.

Carl Beck-Friis.

William Nisser.
